

NIKOLAS LAIOS:

Är det inte barns rätt
att båda föräldrarna blir
vårdnadshavare?

Barns verklighet i Sverige idag

“Vi röstar inte men vi lider”

- Psykisk ohälsa bland barn ökar lavinartat
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvalkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/barn-och-unga--psykisk-halsa--darfor-okar-psykisk-ohalsa-bland-unga/>
- Barn skiljs från sina föräldrar
- Över **250 000** barn har dålig kontakt med en eller båda föräldrarna
- **39 000** SoL eller LVU och **8 000** vårdnadstvister
<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/statistik/2019-8-6261.pdf>
- Barnkonventionen är lag sedan 2020

<https://drive.google.com/open?id=1X6lv8k7Wyt8Pe49Q4l6bkemi236AyD8L>

Växelvis boende

	Psykosomatiska besvär (%)	Koncentrationssvårigheter (%)	Påverkan i vardagslivet (%)	Nedstämdhet (%)	Bristande välbefinnande (%)
Familjesituation					
Bor hos båda föräldrarna (inklusive växelvis boende)	8,3	9,6	9,5	8,4	8,8
Bor hos endast mamma	16,1	15,6	16,2	16,1	17,2
Bor hos endast pappa	14,7	17,1	17,2	15,8	18,2
Bor inte med någon av sina föräldrar	34,0	24,6	30,4	31,9	43,8

Nikolas Laios

- Lobbyist för lagändring av Föräldrabalken
- Involverad i Barnets Bästa, PappaBarn (VBU) och MoF
- Drabbad av lagen

0 (noll) föräldradagar för 10% av barnen

	För dig		Annan förälder		Totalt
+ Dagar kvar att ansöka om	0	+	0	=	0
+ Dagar som handläggs eller är beslutade	0	+	0	=	0
+ Utbetalda dagar	3	+	477	=	480
Summa föräldrapenningdagar	3	+	477	=	480

Lagen från 1949 historik

Barnet står från födelsen under vårdnad av båda föräldrarna, om dessa är gifta med varandra, och i annat fall av modern ensam.

– 6 kap. 3 § Föräldrabalken (1949:381)

70 år gammal paragraf mot barnets bästa

<https://www.helagotland.se/opinioninsandare/70-ar-gammal-paragraf-mot-barnets-basta-14083806.aspx>

Bryter Föräldrabalken mot mänskliga rättigheter?

Barns rättigheter & psykiska hälsa

Svaret är JA

Barns rättigheter & psykiska hälsa

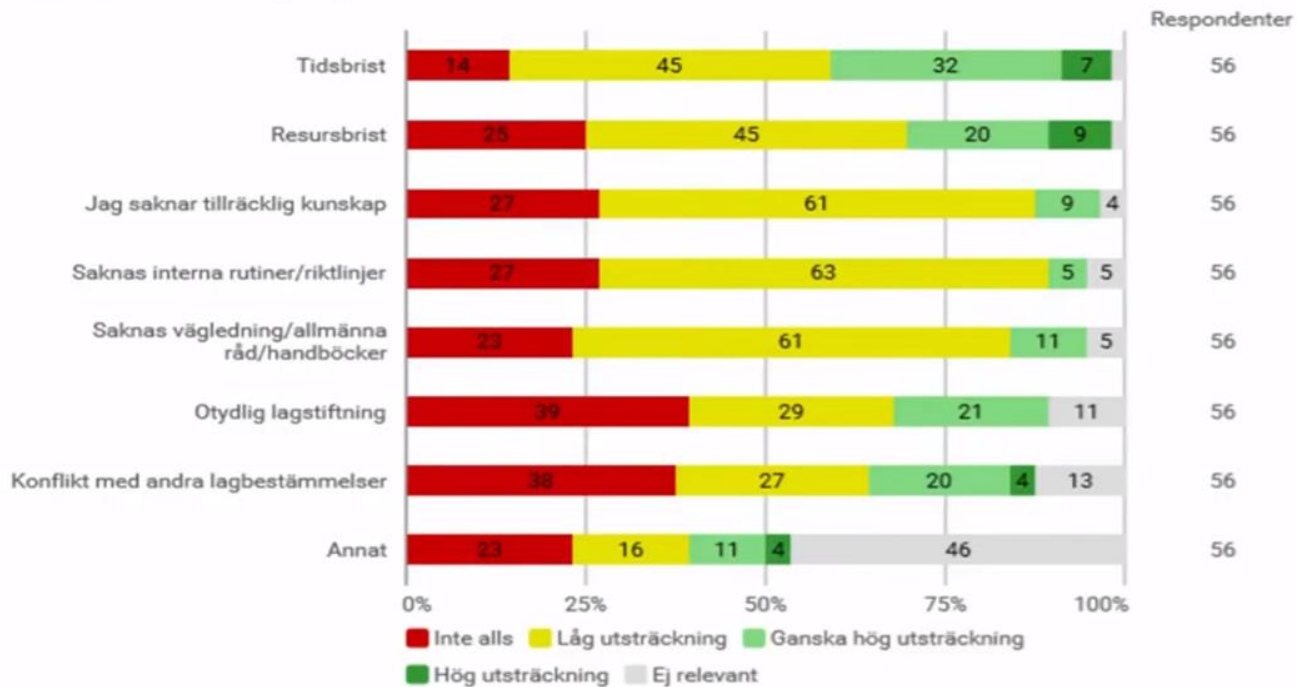

Socialsekreterare kan inte följa lagar kring mänskliga rättigheter pga:

- Otydlig lagstiftning
- Konflikt med andra lagbestämmelser

Familjerättssekreterare

I vilken utsträckning försvårar följande att du gör en fullgod prövning av barnets bästa inom en utredning om vårdnad, boende och umgänge?

När en nation bryter mot en lag

- I sina processer
- I lagtext

Vilken är skillnaden?

När en nation bryter mot mänskliga rättigheter i sina processer

- Svårt att bevisa
- Enstaka fall
- Mänskliga faktorn
- Tjänstefel
- Tjänstemannaansvar

När en nation bryter mot mänskliga rättigheter i sin lagtext

- Lätt att bevisa
- Lätt att härleda skada
- Lagstiftarnas ansvar
- Kan inte skyllas på tjänstefel
- Visar nationens hållning

Lagen från 1949, vilka lagar bryter bestämmelsen mot?

Unionsrätten (Lex Superior)

Grundlagen gäller över alla andra svenska lagar. (Lex Superior)

2020 - **Barnkonventionen** (Lex Posterior)

2008 - **Diskrimineringslagen** (Lex Posterior)

1995 - **Europakonventionen** (mänskliga rättigheter) (Lex Posterior)

1973 - **Grundlagen** (mot diskriminering) (Lex Posterior)

Lagen från 1949 och risk för 0 (noll) föräldradagar

År 2019 föddes **115 300 (100%)** barn i Sverige. **8% (9 160 barn)** av dessa får **inga föräldradagar**. Källa: SCB

74 425 (65%) föddes till ogifta mödrar (risk) Källa: CDC

44 655 (60% av 74 425) föddes utanför samboförhållanden (hög risk) Källa: CDC

13 737 bodde efter ett år med endast en förälder (mycket hög risk) Källa: SCB

1000-2000 hade ingen registrerad far efter ett år (extremt hög risk) Källa: SCB

Lagen från 1949, Föräldrabalken strider mot Diskrimineringslagen

"1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön"

Lagen från 1949, Föräldrabalken strider mot grundlagen

Sveriges andra grundlag, RF 1 kap § 2 :

2 § Den offentliga makten ska utövas med respekt för **alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.**

Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Särskilt ska det allmänna trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för **social omsorg och trygghet och för goda förutsättningar för hälsa.**

Det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer.

Det allmänna ska verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden samt **värna den enskildes privatliv och familjeliv.**

Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och **jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara.**

Lagen från 1949, Föräldrabalken strider mot Europakonventionen

Artikel 6

1. Var och en ska, vid prövningen av hans civila rättigheter och skyldigheter eller av en anklagelse mot honom för brott, vara berättigad till en rättvis och offentlig rättegång inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol som upprättats enligt lag.

Att hänvisa till att ogifta fäder **kan få sin sak prövad** efter att den diskriminerande svenska lagstiftningen försatt honom i offerroll utgör i sig ett brott mot Europakonventionen varje gång lagen tillämpas (i Sverige c:a 70 000 ggr per år).

Rätten till “offentlig rättegång **inom skälig tid**” blir vid varje tillfälle lidande, då talan inte väcks per automatik utan ofta dröjer. När en vårdnadstvist väl initieras tar processen 6 mån-2 år.

Lagen från 1949, Föräldrabalken strider mot Europakonventionen

Article 8 - Right to respect for private and family life

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.

2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

(Norge, som liknar Sverige mycket i detta avseende, dömdes för brott mot mänskliga rättigheter 2019-09-06)

<https://omni.se/norge-falls-for-brott-mot-manskliga-rattigheter/a/1y3zL>

Lagen från 1949, Föräldrabalken strider mot Barnkonventionen

Artikel 18.1

Konventionsstaterna ska göra sitt bästa för att säkerställa erkännandet av principen att båda föräldrarna har gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling. Föräldrar eller, i förekommande fall, vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Dessa ska låta sig vägledas av vad som bedöms vara barnets bästa.

https://docs.google.com/document/d/15EWVL-YimnZh5IFv-cHSjCfVO0pFgxTzUy5_4VuzAgk/edit?usp=sharing

Lagen från 1949, Föräldrabalken strider mot Barnkonventionen

Ur Kammarrättens remissyttrande:

Kammarrätten vill särskilt framhålla att en inkorporering av barnkonventionen i svensk rätt kommer att medföra ökad arbetsbörda och ökade kostnader för domstolar och andra myndigheter. En ökad mål- och ärendemängd där konventionen åberopas kan förväntas. En inkorporering kommer att kräva omfattande informationsinsatser, både i förhållande till allmänheten och myndigheterna. Det kommer krävas omfattande utbildningsinsatser, utarbetandet av generell information riktad till barn och ungdomar och information anpassad till det enskilda barnet i förekommande fall.

Sverige kan med andra ord inte anses ha gjort sitt bästa för att säkerställa erkännandet av principen att båda föräldrarna har gemensamt ansvar för barnets uppfostran.

[...]

2) Artikel 3 om barnets bästa i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn. Principen omfattar alla samhällsområden där barn kan vara berörda och alla beslut, handlingar, uppföranden, förslag, tjänster, förfaranden och andra åtgärder som rör barn. Även underlåtenhet att genomföra åtgärder omfattas.

Lagen från 1949, Föräldrabalken strider mot Barnkonventionen

Ur SOU 2020:63 publicerad den 12:e november 2020:
s.767"21.3.1 Föräldrars gemensamma vårdnadsansvar (artikel 18.1)

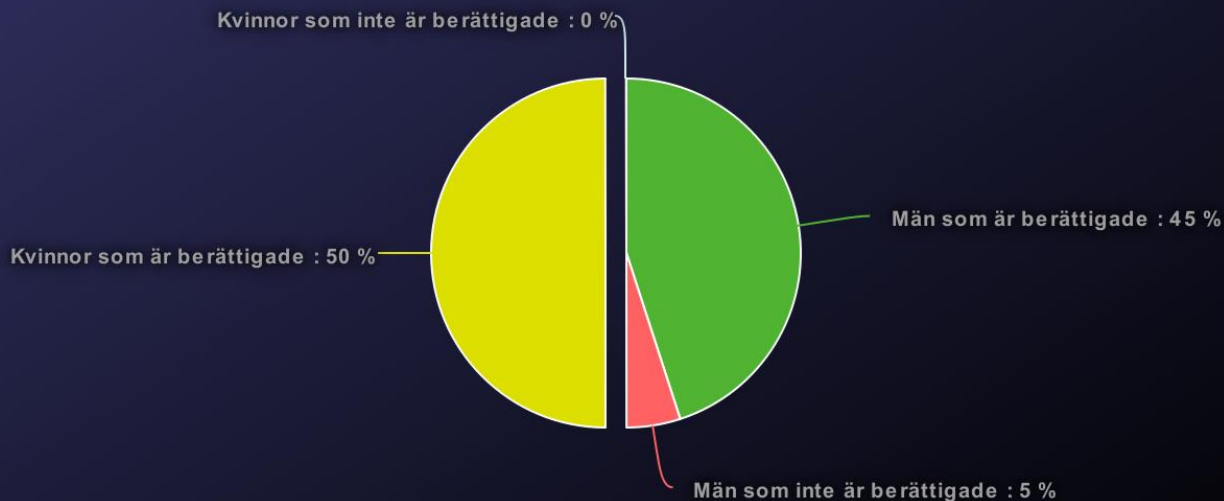
I artikel 18.1 anges en skyldighet för en stat att göra sitt bästa för att principen om föräldrarnas gemensamma vårdnad säkerställs. I Sverige gäller en sådan princip för ett barn med gifta föräldrar. I annat fall tillkommer vårdnaden om ett barn modern. Det gäller även när faderskapet eller föräldraskapet är fastställt genom bekräftelse eller dom.

Det är visserligen inte särskilt svårt för ogifta föräldrar att, t.ex. i samband med en faderskapsbekräftelse, göra en anmälan om gemensam vårdnad. Är föräldrarna oense behöver emellertid den av föräldrarna som vill få till en ändring av vårdnaden gå till domstol och där driva frågan (läs mer om det i kapitlet om artikel 9).

En sådan ordning, där endast modern per automatik blir vårdnadshavare, är enligt vår mening inte förenlig med artikel 18.1.

Föräldrar berättigade till ledighet

Berättigade till föräldraledighet

■ Män som är berättigade ■ Män som inte är berättigade ■ Kvinnor som är berättigade
■ Kvinnor som inte är berättigade

Yttrande från Advokat Jan Södergren

<https://drive.google.com/file/d/1-JD1uBejyQMx3MvSu5q2NKe7cGKMwtU/view?usp=sharing>

Begäran om skadestånd från JK - Vägen till Europadomstolen

<https://drive.google.com/file/d/1YQNCq1fDq84KLrX5RQTtejt7akpWL9Fe/view?usp=sharing>